

Русија би можела да се обврзе дека ќе придонесе во разрешувањето на спорните конфликти во светот, вклучувајќи го и косовскиот, доколку НАТО прогласи мораториум на натамошното ширење кон Исток. Имено, на Самитот на НАТО во Букурешт следната година не би требало да дојде до прием на нови земји-членки, ниту прифаќање на нови кандидати. Тоа би значело дека Македонија, Албанија и Хрватска би добиле "корпа" по барање на Русија. За возврат Москва ќе биде "конструктивна" во решавањето на конфликтите. Дури и Косово би добило некаков облик на независност со брзо приклучување на Србија во светските процеси. Но, за Русија би било поголема придобивка тоа што НАТО веќе нема да биде оној вистинскиот и дека нема да постои ризик од негово доближување до руските граници со Молдавија и со Грузија како негови членки. Второто барање кое ќе го постави Москва, ќе биде можноста таа да располага со право на вето по сите прашања во рамките на НАТО. Многумина гледаат со иронија на овие хипотези и ги поистоветуваат со глупост, но Русија е решена да ја стави Европа пред свршен чин.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

КОСОВСКАТА ТРОЈКА ВО НЕВОЗМОЖНА МИСИЈА

ПРЕКУ КОСОВО ШИРЕЊЕТО НА Н

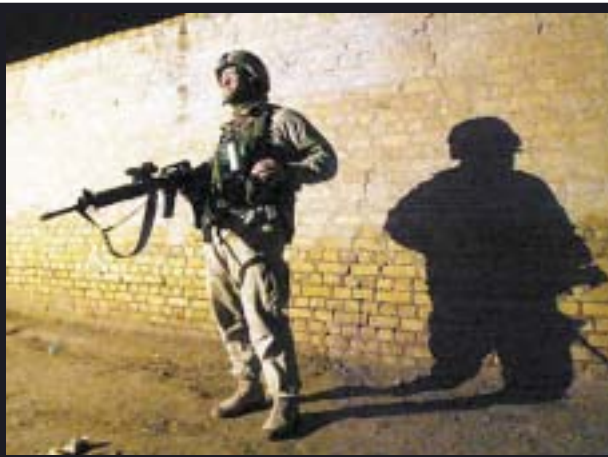
Решението за статусот на Косово станува сè помалку интересен проблем за западните земји. Но, истовремено станува приоритет за Русија, која го смета за стратешко по нејзините национални и геополитички интереси. Москва вешто ја користи неодлучноста на европските држави да се изјаснат за конечното решение за областа, па последните месеци состојбите се развиваат онака како што сака администрацијата на Путин. Денес Косово е поттик за јакнење на надворешната политика на Руската федерација и за ширење на нејзините глобални амбиции. Со самиот факт што планот на Ахтисари веќе е неупотреблив архивиран документ, Кремљ го удвои своето меѓународно значење. Ја надмина дипломатската моќ на Европа и се приближи до американската. Денес Русија тврди дека успеала да ги одбрани постулатите на меѓународното право со тоа што бара конечната одлука да се донесе во Советот за безбедност на ООН, но не и надвор од него. Путин го користи и разнишаното партнерство на Буш со неговите антитерор сојузници, па оттука многу е полесно да им се докажува на европските дипломати како политиката на сила дава погрешни резултати, кои немаат врска со демократското општење. Многу влади на земјите од ЕУ сега се противат на едностраното решение за косовската разрешница, стравувајќи од можноста да не бидат дискредитирани во меѓународната политика.

КАКО ДА СЕ РАСТУРИ ЗАПАДОТ?

Русија денес се затскрива зад мултилатералното донесување на одлуките кога станува збор за тешки прашања, како што е косовското. На тој начин, таа ја креира својата позиција во меѓународната заедница, а истовремено ја слабеа надмоќта на американската дипломатија, која петнаесеттина години е алфа и омега во светските односи. Русија денес умешно го користи и начелото за сувереноста на државите и, пред сè, делот, кој се однесува на неповредливоста на веќе потврдените граници. Во тие рамки е најубедлива, бидејќи едно од основните правила во меѓународните односи е почитувањето на границите на државите. Србија се противи на отцепувањето на Косово од нејзината меѓународно призната територија. Секое посегнување кон одземање на нејзината јужна покраина, недвосмислено ќе значи најбезобразно кршење на Повелбата на ОН, бидејќи Белград не се согласува со тоа. Почитувајќи го тој принцип, Русија собира најмногу поени, а Западот ги губи. Неспорно е дека Косово е дел од еден поширок руски план за враќање на позициите од пред деведесеттите години на минатиот век. Првата цел е да ја подели ЕУ, а кога тоа ќе се случи, да ја оддалечи Европа од пазувите на американската доминација.

ВИЗЛЕЗНИОТ ЛАВИРИНТ

Отпочнувањето на нова крвава епизода на Балканот иницирана од косовската ситуација, неминовно ќе доведе до нова интервенција на меѓународните мировни сили. Никој не би дозволил повторно овие простори да ги покриваат ударните наслови на јавните сервиси во светот. Најавите за стационарање нови контингенти војници во базата Бондстил би имале цел да ги раздвојат воените структури на Албанците и на Србите, кои се подготвуваат за меѓусебен судир. Мобилизацијата на поранешните борци на ОВК и новите генерации радикални Албанци од една страна, и активирањето на српската гарда на Цар Лазар, која броела 30.000 доброволци, од друга страна, беше доволен сигнал НАТО структурите да ја преземат улогата на тампон зона за да не потечат реки крв низ Косово.

Стратегијата на Путин вели дека треба да се создаде евроазиски државен блок, кој би бил своевидна противтежа на западниот. За да се оствари тој план, потребни се диктаторски режими во

малите земји, соседи на Русија. Јасно се увиде дека демократизацијата на Украина оди на штета на руските интереси, па во последен момент се спасуваше тоа што можеше да се спаси. Затоа на

Русија денес ѝ е потребен статус кво на состојбата на Косово, преку кој ќе продолжи да го јакне своето присуство на Балканот. Доколку протекторатот досега добиеше независност, нашиов полуостров ќе беше завршена приказна за Кремљ.

ЌЕ СЕ СТОПИРА АТО КОН ИСТОК

ПРОТИВ ПРОАМЕРИКАНСКИ ДРЖАВИ

Познато е дека Русија се плаши од едно прозападно Косово, заради опасноста која може истото да го произведе на север од Кавказот. Таму веќе подолго време народите кои живеат не се задоволни од положбата во која се наоѓаат и, пред сè, од политиката на Владимир Путин. Создавањето на Косово како муслиманска држава ја зголемува загриженоста на Москва дека тоа може да биде модел за муслиманските заедници кои живеат на руска територија. Затоа косоварите се опишуваат како фундаменталисти и терористи на кои не смее да им се даде да управуваат во самостојна држава. Заканите за физичка пресметка со силите на КФОР од страна на радикалните структури на поранешната ОВК се само потврда на руските предупредувања што би можело да се случи. И тие се добредојдени за продолжување на таквата руска реторичка стратегија. Москва не отстапува од тврдата стратегија. А, зошто би отстапила кога увиде дека Западот се премислува во идејата за давање независност. Напротив, притисокот од руските дипломати во наредниот период ќе биде уште поголем. Последното предупредување до западните земји е дека Русија би можела да се повлече од Партнерството за мир, доколку земјите од Западот по 10 декември, рокот до кога треба да завршат преговорите за Косово, повторно ја оживеат идејата за независност. Оваа закана ја раздвижи дипломатската мрежа на ЕУ и на НАТО. Русија дефинитивно има проблем со создавањето нови проамерикански држави на европска територија. Тука лежи целиот проблем. Таа не е толку за-

ЌЕ ПОПУШТИ ЛИ НЕКОЈ ОКОЛУ КОСОВО?

Планот на Ахтисари веројатно повеќе им служеше на земјите кои го предложија, отколку на луѓето кои треба да живеат на Косово. Документот на Финецот беше само предлог со кој западните земји требаше да се "откачат" од балканскиот лонец, на начин кој би бил најмалку болен за нив.

Сами знаеја дека тој план немаше основа за трајно решавање на проблемот. Требаше само да се извлечат од таму. Не претпоставуваа дека Русија толку силно ќе го крене гласот против едностраноста во пристапот и дека ќе го врати Белград на голема врата во нов циклус преговори. Следната година ќе има избори и во Русија и во Америка. Затоа никој нема да попусти кога е во прашање Косово. Тоа лошо ќе се одрази во кампањите за наследниците на Путин и на Буш. Аду-

тот на Путин ќе биде стопирањето на независноста, а адутот на Буш можеби едностраното признавање - којзнае. Чие копје ќе биде поостро во руско-американскиот дуел околу Косово? Уште потежок одговор има прашањето - во чиј грб ќе завршат копјата, во српскиот или во албанскиот?

Балкан

грижена за суверенитетот на Србија или за словенската приврзаност на српскиот со рускиот народ, колку за опасноста дека демократските режими во посткомунистичките земји, само би ги истиснале руските интереси од тие простори. Желбата на балканските и на кавкаските земји да станат дел од НАТО алијансата не се поклопува со руската стратегија, па оттука блокирањето на процесот за решавање на косовското прашање би можело да ги одложи тие процеси. Во едни вакви околности, жртви секако ќе бидат земјите од т.н. Западен Балкан, кои со години чекаат помирна и попросперитетна иднина. Веројатно на

Една од можностите за Косово е преговорите да продолжат и по 10 декември, кој е поставен како краен рок до кога преговарачката тројка треба да се произнесе. Дури и францускиот претседател Саркози даде солуција, разговорите да не бидат временски ограничени. Тоа го воодушеви Коштуница, но го разгневи Чеку. Сè тоа е вовед во нова статус кво ситуација. Нервите на Русија се стабилни, но треперат оние на Америка. Таа може да се посегне по најмалку посакуваното и непопуларно решение - еднострано да ја признае независноста на Косово. Но, малкумина се уверени во една таква разврска, пред сè, ако се има предвид преокупираноста на американската администрација со сè поизвесната воена интервенција во Иран. Во тој случај, Вашингтон ниту малку не би се интересирал за Косово и за неговиот статус.

Москва ѝ гонат скептичните тонови од Брисел дека до колку состојбата на Косово излезе од контрола, би се одложило членството на Јадранската група за проширување во НАТО. Со тоа Кремљ остварува два погодока. Со првиот, ја стопира независноста на косовскиот протекторат, а со вториот го одвраќа северноатлантскиот воен сојуз од идно проширување кон исток.

КОСОВО ВО ГРУПАТА НА ЗАМРЗНАТИ СУДИРИ

Состојбата на Косово денес е посложена од онаа која беше во 1999 година. Тогаш требаше само да се стабилизираат состојбите, за што имаше согласност од сите страни во конфликтот. Во тоа време не се разговараше за статус, бидејќи тој беше јасно утврден во Резолуцијата 1244 на Советот за безбедност. Денес нештата се полоши, затоа што во изминатите осум години управувачите со областа не направија ништо за да ги доближат спротивставените страни. Напротив, тие уште повеќе ги раздвоија. Кога на Србин денес ќе му го спомнеш поимот Албанец му се гади и го поистоветува со нешто најодвратно што слушал и видел во животот. Истото мислење го имаат и Албанците за Србите. Западот не можеше или не сакаше

**ПРИМИ СОЧУВСТВО... ЖАЛАМ...
ЌЕ ИМАШ И ДРУГИ ШАНСИ!**

да создаде мирен соживот меѓу некогаш братските југословенски народи. Историјата и времето ќе потврдат која била суштината на ваквата осумгодишна евроамериканска политика на Косово. Недостасуваше инвентивност во решенијата, немаше доволно одлучност во настојувањата да се приближат животите на православните со муслиманите и да продолжат во истите дворови во кои живееја. Западните земји не им дозволија на двете страни да понудат свои решенија за иднината. Напротив, тој беше своеглав, безиницијативен, не ја согледуваше реалната ситуација. Како да правеше експеримент дали на Балканот може да функционира вакуум територија во која владее воената сила на НАТО. Ете затоа Белград денес ќе го обвинува Брисел дека прави НАТО држава на српска територија, затоа на САД ќе ѝ се случува Русија, која се враќа од мртвите, благодарение на аматеризмот во постапките на западните дипломати. Полека но сигурно Косово влегува во групата на замрзнати судири кои со децении се влечат низ современата светска историја. Секогаш ќе биде потенцијално буре со барут, секогаш за него ќе се говори како за територија која треба, но не може да добие сувереност, секогаш Косово ќе биде полигон за мерење на силите меѓу западната и источната политичка и воена хемисфера. Како ќе одминува времето, Косово сè повеќе ќе тоне во радикалниот муслимански фундаментализам, како единствен метод за да му се спротивстави на поигрувањето на Западот со ветувањата кои пред десет години ги даде.

ProMedia

hpstore ProMedia

...printeri, skeneri, multifunkcionalni uredi,
telefaks aparati, kopiri, ploteri, digitalni kameri...

PRODAŽBA I SERVIS

business partner

tel. 02/ 3215980

ProMedia